

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ม
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ (ABSTRACT)	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญแผนผัง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ

บทที่

บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา	๔
ข้อสมมุติฐานในการศึกษา	๔
ขอบเขตการศึกษา.....	๔
ขั้นตอนการศึกษา.....	๕
วิธีการศึกษา	๕
แหล่งข้อมูล.....	๖
ประโยชน์ที่จะได้รับ.....	๖
๑. ประวัติและหลักฐานของศาสนาฮินดูในประเทศไทย.....	๗
๒. ข้อมูลเบื้องต้นของพุทธสถานที่พบจิตรกรรมเทพผู้พิทักษ์	
ในสมัยรัตนโกสินทร์.....	๒๑
วัดราชนัคคารามวรวิหาร.....	๒๑
วัดสุทัศนเทพวรารามราชวรมหาวิหาร	๒๔
พระวิหารวัดสุทัศนเทพวราราม.....	๒๕
พระอุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม.....	๒๖
วัดบวรสถานสุทธาราม	๒๙
การจำแนกประเภทของเทพผู้พิทักษ์.....	๓๓

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

๓.	รายละเอียดและการวิเคราะห์ด้านประติมานวิทยาและศิลปะ ของเทพผู้พิทักษ์ในพุทธสถาน.....	๕๑
	อุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร.....	๕๓
	ภาพเทพผู้พิทักษ์หลังบานประตู.....	๕๓
	ภาพเทพผู้พิทักษ์หลังบานหน้าต่าง.....	๕๖
	การวิเคราะห์ด้านศิลปะ.....	๖๓
	วิหารวัดสุทัศนเทพวราราม.....	๖๓
	ภาพเทพผู้พิทักษ์หลังบานประตู.....	๖๓
	ภาพเทพผู้พิทักษ์หลังบานหน้าต่าง.....	๗๑
	การวิเคราะห์ด้านศิลปะ.....	๗๘
	อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม.....	๘๒
	ภาพเทพผู้พิทักษ์หลังบานประตู.....	๘๒
	ภาพเทพผู้พิทักษ์หลังบานหน้าต่าง.....	๘๘
	การวิเคราะห์ด้านศิลปะ.....	๑๑๕
	อุโบสถวัดบวรสถานสุทราวาส.....	๑๒๓
	ภาพเทพผู้พิทักษ์หลังบานประตู.....	๑๒๓
	ภาพเทพผู้พิทักษ์หลังบานหน้าต่าง.....	๑๓๐
	การวิเคราะห์ด้านศิลปะ.....	๑๔๒
๔.	วิเคราะห์กลุ่มภาพเทพผู้พิทักษ์.....	๑๔๖
	กลุ่มเทพผู้ทรงฤทธิ์(และเกี่ยวเนื่องในคัมภีร์นารายณ์สิบปาง).....	๑๔๖
	กลุ่มทศपाल(เทพผู้รักษาทิศ).....	๑๗๓
	กลุ่มเทพพระเคราะห์.....	๑๗๘
	เทพชั้นรอง(กลุ่มเทวบุตร).....	๑๘๔
	เทพอื่นๆ.....	๑๘๘
๕.	สรุป.....	๑๕๑
	แผนผัง/ภาพถ่าย.....	๒๐๓
	บรรณานุกรม.....	๒๑๒
	ภาคผนวก.....	๓๐๔
	ประวัติการศึกษา.....	๓๐๖

สารบัญแนผผ่ง

แนผผ่งที่

หน้า

๑. พระอุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร
แสดงตำแหน่งที่ตั้งของจิตรกรรมฝาผนัง ๒๐๑
๒. พระวิหารวัดสุท้ศนเทพวราราม
แสดงตำแหน่งที่ตั้งของจิตรกรรมฝาผนัง ๒๐๒
๓. พระอุโบสถวัดสุท้ศนเทพวราราม
แสดงตำแหน่งที่ตั้งของจิตรกรรมฝาผนัง ๒๐๓
๔. พระอุโบสถวัดบวรสถานสุท้ธาวาส
แสดงตำแหน่งที่ตั้งของจิตรกรรมฝาผนัง.....๒๐๔

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธี

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
๑. พระอุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร.....	๒๐๕
๒. อ.ร.ป. ๑ - ๒ (ซ้ายไปขวา)	
บานประตูอุโบสถวัดราชนัคคาราม (ช่องประตูที่ ๑ ด้านหน้า).....	๒๐๖
อ.ร.ป. ๑ ภาพเทพนบนบานประตูด้านซ้าย	
อ.ร.ป. ๒ ภาพเทพนบนบานประตูด้านขวา	
๓. อ.ร.ป. ๓ - ๔ (ซ้ายไปขวา)	
บานประตูอุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร (ช่องประตูที่ ๒ ด้านหน้า).....	๒๐๖
อ.ร.ป. ๓ ภาพเทพนบนบานประตูด้านซ้าย	
อ.ร.ป. ๔ ภาพเทพนบนบานประตูด้านขวา	
๔. อ.ร.ป. ๕ - ๖ (ซ้ายไปขวา)	
บานประตูอุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร (ช่องประตูที่ ๑ ด้านหลัง).....	๒๐๗
อ.ร.ป. ๕ ภาพเทพนบนบานประตูด้านซ้าย	
อ.ร.ป. ๖ ภาพเทพนบนบานประตูด้านขวา	
๕. อ.ร.ป. ๗ - ๘ (ซ้ายไปขวา)	
บานประตูอุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร (ช่องประตูที่ ๒ ด้านหลัง).....	๒๐๗
อ.ร.ป. ๗ ภาพเทพนบนบานประตูด้านซ้าย	
อ.ร.ป. ๘ ภาพเทพนบนบานประตูด้านขวา	
๖. อ.ร.ค.๑ : พระเพลิง	
ภาพเทพนบนบานหน้าต่างอุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร บานที่ ๑.....	๒๐๘
๗. อ.ร.ค.๒ : พระพาย	
ภาพเทพนบนบานหน้าต่างอุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร บานที่ ๒.....	๒๐๘
๘. อ.ร.ค.๓ : พระมฤตยู	
ภาพเทพนบนบานหน้าต่างอุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร บานที่ ๓.....	๒๐๙
๙. อ.ร.ค.๔ : พระเกตุ	
ภาพเทพนบนบานหน้าต่างอุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร บานที่ ๔.....	๒๐๙
๑๐. อ.ร.ค.๕ : พระศุกรี	
ภาพเทพนบนบานหน้าต่างอุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร บานที่ ๕.....	๒๑๐

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

๑๑. อ.ร.ต.๖ : พระอังการ
ภาพเทพบนบานหน้าต่างอุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร บานที่ ๖.....๒๑๐
๑๒. อ.ร.ต.๗ : พระพุกหัสปดี
ภาพเทพบนบานหน้าต่างอุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร บานที่ ๗.....๒๑๑
๑๓. อ.ร.ต.๘ : พระอาทิตย์
ภาพเทพบนบานหน้าต่างอุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร บานที่ ๘ .....๒๑๑
๑๔. อ.ร.ต.๙ : พระอินทร์
ภาพเทพบนบานหน้าต่างอุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร บานที่ ๙.....๒๑๒
๑๕. อ.ร.ต.๑๐ : พระพรหม
ภาพเทพบนบานหน้าต่างอุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร บานที่ ๑๐.....๒๑๒
๑๖. อ.ร.ต.๑๑ : เทวสุตเทวบุตร
ภาพเทพบนบานหน้าต่างอุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร บานที่ ๑๑.....๒๑๓
๑๗. อ.ร.ต.๑๒ : ปัญธิขรเทวบุตร
ภาพเทพบนบานหน้าต่างอุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร บานที่ ๑๒.....๒๑๓
๑๘. อ.ร.ต.๑๓ : คนธรรพเทวบุตร
ภาพเทพบนบานหน้าต่างอุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร บานที่ ๑๓.....๒๑๔
๑๙. อ.ร.ต.๑๔ : มาตลีเทวบุตร
ภาพเทพบนบานหน้าต่างอุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร บานที่ ๑๔.....๒๑๕
๒๐. อ.ร.ต.๑๕ : จิตรเสนเทวบุตร
ภาพเทพบนบานหน้าต่างอุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร บานที่ ๑๕.....๒๑๕
๒๑. อ.ร.ต.๑๖ : กามเสฐเทวบุตร
ภาพเทพบนบานหน้าต่างอุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร บานที่ ๑๖.....๒๑๕
๒๒. อ.ร.ต.๑๗ : พระวรุณเทพย์
ภาพเทพบนบานหน้าต่างอุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร บานที่ ๑๗.....๒๑๖
๒๓. อ.ร.ต.๑๘ : พระวรุณเทพย์
ภาพเทพบนบานหน้าต่างอุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร บานที่ ๑๘.....๒๑๖
๒๔. อ.ร.ต.๑๙ : พระอิศวร
ภาพเทพบนบานหน้าต่างอุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร บานที่ ๑๙.....๒๑๗

๒๕. อ.ร.ค.๒๐ : พระยม
ภาพเทพบนบานหน้าต่างอุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร บานที่ ๒๐.....๒๑๗
๒๖. อ.ร.ค.๒๑ : พระจันทร์
ภาพเทพบนบานหน้าต่างอุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร บานที่ ๒๑.....๒๑๘
๒๗. อ.ร.ค.๒๒ : พระพุทธ
ภาพเทพบนบานหน้าต่างอุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร บานที่ ๒๒.....๒๑๘
๒๘. อ.ร.ค.๒๓ : พระราหู
ภาพเทพบนบานหน้าต่างอุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร บานที่ ๒๓.....๒๑๘
๒๙. อ.ร.ค.๒๔ : พระเสาร์
ภาพเทพบนบานหน้าต่างอุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร บานที่ ๒๔.....๒๑๘
๓๐. อ.ร.ค.๒๕ : พระโสม
ภาพเทพบนบานหน้าต่างอุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร บานที่ ๒๕.....๒๒๐
๓๑. อ.ร.ค.๒๖ : พระนารายณ
ภาพเทพบนบานหน้าต่างอุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร บานที่ ๒๖.....๒๒๐
๓๒. อ.ร.ค.๒๗ : พระพิรุณ
ภาพเทพบนบานหน้าต่างอุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร บานที่ ๒๗.....๒๒๑
๓๓. อ.ร.ค.๒๘ : พระไพศพ
ภาพเทพบนบานหน้าต่างอุโบสถวัดราชนัคคารามวรวิหาร บานที่ ๒๘.....๒๒๑
๓๔. วิหารวัดสุท้ศนเทพวราราม ๒๒๒
๓๕. ว.ส.ป. ๑ - ๒ (ซ้ายไปขวา)
บานประตูวิหารวัดสุท้ศนเทพวราราม (ช่องประตูที่ ๑ ด้านหน้า) ๒๒๓
ว.ส.ป.๑ ภาพเทพ บนบานประตูด้านซ้าย
ว.ส.ป.๒ ภาพเทพ บนบานประตูด้านขวา
๓๖. ว.ส.ป. ๓ - ๔ (ซ้ายไปขวา)
บานประตูวิหารวัดสุท้ศนเทพวราราม (ช่องประตูที่ ๒ ด้านหน้า).....๒๒๓
ว.ส.ป.๑ ภาพเทพ บนบานประตูด้านซ้าย
ว.ส.ป.๒ ภาพเทพ บนบานประตูด้านขวา

๓๗. ว.ส.ป. ๕ - ๖ (ซ้ายไปขวา)
 บานประตුවิหารวัดสุทัศนเทพวราราม (ช่องประตูที่ ๓ ด้านหน้า).....๒๒๔
 ว.ส.ป.๑ ภาพเทพ บนบานประตูด้านซ้าย
 ว.ส.ป.๒ ภาพเทพ บนบานประตูด้านขวา
๓๘. ว.ส.ป. ๗ - ๘ (ซ้ายไปขวา)
 บานประตුවิหารวัดสุทัศนเทพวราราม (ช่องประตูที่ ๑ ด้านหลัง).....๒๒๔
 ว.ส.ป.๗ ภาพเทพ บนบานประตูด้านซ้าย
 ว.ส.ป.๘ ภาพเทพ บนบานประตูด้านขวา
๓๙. ว.ส.ป. ๙ - ๑๐ (ซ้ายไปขวา)
 บานประตුවิหารวัดสุทัศนเทพวราราม (ช่องประตูที่ ๒ ด้านหลัง).....๒๒๕
 ว.ส.ป.๙ ภาพเทพ บนบานประตูด้านซ้าย
 ว.ส.ป.๑๐ ภาพเทพ บนบานประตูด้านขวา
๔๐. ว.ส.ต.๑
 ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง วิหารวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๑.....๒๒๖
๔๑. ว.ส.ต.๒
 ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง วิหารวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๒.....๒๒๖
๔๒. ว.ส.ต.๓
 ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง วิหารวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๓.....๒๒๗
๔๓. ว.ส.ต.๔
 ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง วิหารวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๔ .....๒๒๗
๔๔. ว.ส.ต.๕
 ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง วิหารวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๕ .....๒๒๘
๔๕. ว.ส.ต.๖
 ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง วิหารวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๖.....๒๒๘
๔๖. ว.ส.ต.๗
 ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง วิหารวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๗ .....๒๒๙
๔๗. ว.ส.ต.๘
 ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง วิหารวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๘ .....๒๒๙

ภาพที่	หน้า
๔๘. ว.ส.ต.๙	
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง วิหารวัดสุทัศน์เทพวราราม บานที่ ๙.....	๒๓๐
๔๙. ว.ส.ต.๑๐	
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง วิหารวัดสุทัศน์เทพวราราม บานที่ ๑๐.....	๒๓๐
๕๐. ว.ส.ต.๑๑	
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง วิหารวัดสุทัศน์เทพวราราม บานที่ ๑๑.....	๒๓๑
๕๑. ว.ส.ต.๑๒	
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง วิหารวัดสุทัศน์เทพวราราม บานที่ ๑๒.....	๒๓๑
๕๒. ว.ส.ต.๑๓	
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง วิหารวัดสุทัศน์เทพวราราม บานที่ ๑๓.....	๒๓๒
๕๓. ว.ส.ต.๑๔	
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง วิหารวัดสุทัศน์เทพวราราม บานที่ ๑๔.....	๒๓๒
๕๔. ว.ส.ต.๑๕	
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง วิหารวัดสุทัศน์เทพวราราม บานที่ ๑๕.....	๒๓๓
๕๕. ว.ส.ต.๑๖	
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง วิหารวัดสุทัศน์เทพวราราม บานที่ ๑๖.....	๒๓๓
๕๖. ว.ส.ต.๑๗	
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง วิหารวัดสุทัศน์เทพวราราม บานที่ ๑๗.....	๒๓๔
๕๗. ว.ส.ต.๑๘	
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง วิหารวัดสุทัศน์เทพวราราม บานที่ ๑๘.....	๒๓๔
๕๘. ว.ส.ต.๑๙	
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง วิหารวัดสุทัศน์เทพวราราม บานที่ ๑๙.....	๒๓๕
๕๙. ว.ส.ต.๒๐	
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง วิหารวัดสุทัศน์เทพวราราม บานที่ ๒๐.....	๒๓๕
๖๐. อุโบสถวัดสุทัศน์เทพวราราม	๒๓๖
๖๑. อ.ส.ป.๑ : พระอิศวรปราบมหาไชยอสูร	
ภาพเทพ บนบานประตู่ อุโบสถวัดสุทัศน์เทพวราราม	
ด้านหน้า บานที่ ๑.....	๒๓๗

๖๒. อ.ส.ป.๒ : พระอิศวรปราบมหาพลอสูร
ภาพเทพ บนบานประตู่ อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม
ด้านหน้า บานที่ ๒.....๒๓๗
๖๓. อ.ส.ป.๓ : พระอิศวรทรงจักรเพลิงปราบมฤคเณียรักษ์
ภาพเทพ บนบานประตู่ อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม
ด้านหน้า บานที่ ๓.....๒๓๘
๖๔. อ.ส.ป.๔ : พระอิศวรปราบอังกูรพรม
ภาพเทพ บนบานประตู่ อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม
ด้านหน้า บานที่ ๔.....๒๓๘
๖๕. อ.ส.ป.๕ : พระอิศวรกับพระอุมา ทรงสูงสูมาระพาหนะไปมหาสมุทร
ภาพเทพ บนบานประตู่ อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม
ด้านหลัง บานที่ ๑.....๒๓๙
๖๖. อ.ส.ป.๖ : พระนารายณ์ถือธรรมาวุธเข้ากับพระลักษมีทรงปลาทู
เป็นพาหนะ ไปเกษียรสมุทร
ภาพเทพ บนบานประตู่ อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม
ด้านหลัง บานที่ ๒.....๒๓๙
๖๗. อ.ส.ป.๗ : พระขันตุมารบุตรพระอิศวรทรงมยุระพาหนะ
ภาพเทพ บนบานประตู่ อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม
ด้านหลัง บานที่ ๓.....๒๔๐
๖๘. อ.ส.ป.๘ : พระพรหมทรงหงส์
ภาพเทพ บนบานประตู่ อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม
ด้านหลัง บานที่ ๔.....๒๔๐
๖๙. อ.ส.ต.๑ : พระพรหมสัตถาทิพ
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๑.....๒๔๑
๗๐. อ.ส.ต.๒ : พระพรหมสัตถาเทพ
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๒.....๒๔๑
๗๑. อ.ส.ต.๓ : สันนิษฐานว่าเป็นภาพ “พระณารายไปคิดชะบันพด”
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๓.....๒๔๒

๗๒. อ.ส.๓.๔ : สันนิษฐานว่าเป็นภาพ “พระนารายทรงอุรูเคนทรพาหะณะ”
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๔.....๒๔๒
๗๓. อ.ส.๓.๕ : พระนารายณ์ขึ้นจำสถาน
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๕ .....๒๔๓
๗๔. อ.ส.๓.๖ : พระนารายณ์ขึ้นปราบนทกพรหม
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๖.....๒๔๓
๗๕. อ.ส.๓.๗ : พระพรหม
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๗.....๒๔๔
๗๖. อ.ส.๓.๘ : พระวิศณุ
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๘.....๒๔๔
๗๗. อ.ส.๓.๙ : พระอิศวรสร้างมหารณด้วยลำไผ่ศรีสุกอันสุขขวิฒนะดาบส
ถวาศรันถึงขึ้นลำไผ่นั้นหัก เบื้องปลายเกิดวานรขามภูวราช
เบื้องต้นเกิดอสูรเวร่าพาย
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๙.....๒๔๕
๗๘. อ.ส.๓.๑๐ : ปิณุกิขรคีตพิณ
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๑๐.....๒๔๕
๗๙. อ.ส.๓.๑๑ : พระนารายณ์เทพกรรม
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๑๑.....๒๔๖
๘๐. อ.ส.๓.๑๒ : พระสีวา
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๑๒.....๒๔๖
๘๑. อ.ส.๓.๑๓ : พระโกญจนนศร อาทิสรรคให้เกิดข้างตัวผู้ในมือขวา ให้เกิด
ข้างตัวเมียหลมือซ้าย
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๑๓.....๒๔๗
๘๒. อ.ส.๓.๑๔ : พระพิกษเนศร
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๑๔.....๒๔๗
๘๓. อ.ส.๓.๑๕ : พระปรเมศร พระหัตถขวาทรงแก้ว พระหัตถซ้ายทรงค้ำกัร
ไสยศาสตร์
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๑๕.....๒๔๘

๘๔. อ.ส.ต.๑๖ : พระอิศวรสร้างหิมพานต์ในร่มไม้ศุกขรมย์
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๑๖.....๒๔๘
๘๕. อ.ส.ต.๑๗ : พระพรหมเหศวร
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๑๗.....๒๔๙
๘๖. อ.ส.ต.๑๘ : พระเทวรงค์มัตตอสูรตัดบาปด้วยบัวงาศ
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๑๘.....๒๔๙
๘๗. อ.ส.ต.๑๙ : พระวิกิณเศวร
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๑๙.....๒๕๐
๘๘. อ.ส.ต.๒๐ : พระวิฆเนศวร
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๒๐.....๒๕๐
๘๙. อ.ส.ต.๒๑ : พระพรหมชาดา
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๒๑.....๒๕๑
๙๐. อ.ส.ต.๒๒ : ท้าวสหะปดีพรหม
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๒๒.....๒๕๑
๙๑. อ.ส.ต.๒๓ : พระอิศวรปราบกรุงพาลียักษ์เพื่อ.....
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๒๓.....๒๕๒
๙๒. อ.ส.ต.๒๔ : พระอิศวรทรงสังวาลชีชะ โมคปราบหม่อมหิสะระอสูร
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๒๔.....๒๕๒
๙๓. อ.ส.ต.๒๕ : พระมหาวิฆเนก ทรงมุติกะพาหณะปราบสระภัพดี
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๒๕.....๒๕๓
๙๔. อ.ส.ต.๒๖ : พระมหาวิฆเนกทรง...พาหณะไปขมิฐสมุทร
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๒๖.....๒๕๓
๙๕. อ.ส.ต.๒๗ : ทูลถือนวตาลจับม้ปาก
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๒๗.....๒๕๔
๙๖. อ.ส.ต.๒๘ : ทูชชาวตาล ปางพระนารายณ์เป็นบุรุษเตี้ยซึ่งเอาซึ่งแค้นแห่ง
อสูรดาวัน
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๒๘.....๒๕๔
๙๗. อ.ส.ต.๒๙ : พระรามปราบภนาสูร ในเรื่องรามเกียรติ์ด้วยศรพรหมมาศ
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๒๙.....๒๕๕

๔๘. อ.ส.ต.๓๐ : พระนารายณ์เป็นภิกษุอุวตาล คือ บรมจักรกฤษณปราบ
พนาสูรในเรื่องอุณรุฑด้วยเทพธัมมรงค์
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๓๐.....๒๕๕
๔๙. อ.ส.ต.๓๑ : สี่หาวตาลผลาญอสูรหิรัญ
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๓๑.....๒๕๖
๑๐๐. อ.ส.ต.๓๒ : พุทธาวตาล เพื่อดึงเอาซึ่งพระศิวลึงค์ แต่อสูรตรีบุรุษ
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๓๒.....๒๕๖
๑๐๑. อ.ส.ต.๓๓ : ปางพระนารายณ์เป็นสุกะหะตาลปราบหิรันตอสูร
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๓๓.....๒๕๗
๑๐๒. อ.ส.ต.๓๔ : บรูษรามาวตาล
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๓๔.....๒๕๗
๑๐๓. อ.ส.ต.๓๕ : มัธยมตาลปราบหมู่สังขอสูร
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๓๕.....๒๕๘
๑๐๔. อ.ส.ต.๓๖ : กัจฉาปาวดารปราบหมู่อสูรมัจฉา
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๓๖.....๒๕๘
๑๐๕. อ.ส.ต.๓๗ : พระพรหมนารถ
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๓๗.....๒๕๘
๑๐๖. อ.ส.ต.๓๘ : พระนารายณ์ปราบนทกษพรหม
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๓๘.....๒๕๙
๑๐๗. อ.ส.ต.๓๙ : พระปรมศวรทรงธนูโมลี
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๓๙.....๒๖๐
๑๐๘. อ.ส.ต.๔๐ : พระนารายณ์กระเสาะขาม
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๔๐.....๒๖๐
๑๐๙. อ.ส.ต.๔๑ : พระนารายณ์นั่งจำสถาน
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๔๑.....๒๖๑
๑๑๐. อ.ส.ต.๔๒ : พระนารายณ์จำสินบนบัลลังนาค
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๔๒.....๒๖๑
๑๑๑. อ.ส.ต.๔๓ : พระมหาวิฆเนก
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๔๓.....๒๖๒

๑๑๒. อ.ส.ต.๔๔ : พระเทวกรรม	
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๔๔.....	๒๖๒
๑๑๓. อ.ส.ต.๔๕ : พระพลเทพทรงไถ	
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๔๕.....	๒๖๓
๑๑๔. อ.ส.ต.๔๖ : พระนารายณ์เสด็จไปเมืองจันทมະລຳ	
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๔๖.....	๒๖๓
๑๑๕. อ.ส.ต.๔๗ : พระนารายณ์ทรงสิงหพาหนะเสด็จไปไกรลาส	
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๔๗.....	๒๖๔
๑๑๖. อ.ส.ต.๔๘ : พระอิศวรกับพระอุมาทรงโคเสด็จไปไกรลาส	
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๔๘.....	๒๖๔
๑๑๗. อ.ส.ต.๔๙ : พระนารายณ์ปราบเอกทัณฑ์	
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๔๙.....	๒๖๕
๑๑๘. อ.ส.ต.๕๐ : พระนารายณ์ทรงขลุ่ย	
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๕๐.....	๒๖๕
๑๑๙. อ.ส.ต.๕๑ : พระพรหมสังกัษธาสิทธิ์	
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๕๑.....	๒๖๖
๑๒๐. อ.ส.ต.๕๒ : พระพรหมสังกัษธาสิทธิ์	
ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดสุทัศนเทพวราราม บานที่ ๕๒	๒๖๖
๑๒๑. พระอุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส.....	๒๖๗
๑๒๒. อ.บ.ป.๑	
ภาพเทพ บนบานประตู อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส	
มุขด้านทิศตะวันออก บานที่ ๑.....	๒๖๘
๑๒๓. อ.บ.ป.๒	
ภาพเทพ บนบานประตู อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส	
มุขด้านทิศตะวันออก บานที่ ๒.....	๒๖๘
๑๒๔. อ.บ.ป.๓	
ภาพเทพ บนบานประตู อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส	
มุขด้านทิศตะวันออก บานที่ ๓.....	๒๖๙

มหาวิทยาลัยศิลปากร ส่วนอนุรักษ์มรดก

๑๒๕. อ.บ.ป.๔

ภาพเทพ บนบานประตู่ อุโบสถวัดบวรสถานสุทธาราวาส

มุขด้านทิศตะวันออก บานที่ ๔.....๒๖๕

๑๒๖. อ.บ.ป.๕

ภาพเทพ บนบานประตู่ อุโบสถวัดบวรสถานสุทธาราวาส

มุขด้านทิศตะวันออก บานที่ ๕.....๒๗๐

๑๒๗. อ.บ.ป.๖

ภาพเทพ บนบานประตู่ อุโบสถวัดบวรสถานสุทธาราวาส

มุขด้านทิศตะวันออก บานที่ ๖.....๒๗๐

๑๒๘. อ.บ.ป.๗

ภาพเทพ บนบานประตู่ อุโบสถวัดบวรสถานสุทธาราวาส

มุขด้านทิศใต้ บานที่ ๑.....๒๗๑

๑๒๙. อ.บ.ป.๘

ภาพเทพ บนบานประตู่ อุโบสถวัดบวรสถานสุทธาราวาส

มุขด้านทิศใต้ บานที่ ๒.....๒๗๑

๑๓๐. อ.บ.ป.๙

ภาพเทพ บนบานประตู่ อุโบสถวัดบวรสถานสุทธาราวาส

มุขด้านทิศใต้ บานที่ ๓.....๒๗๒

๑๓๑. อ.บ.ป.๑๐

ภาพเทพ บนบานประตู่ อุโบสถวัดบวรสถานสุทธาราวาส

มุขด้านทิศใต้ บานที่ ๔.....๒๗๒

๑๓๒. อ.บ.ป.๑๑

ภาพเทพ บนบานประตู่ อุโบสถวัดบวรสถานสุทธาราวาส

มุขด้านทิศใต้ บานที่ ๕.....๒๗๓

๑๓๓. อ.บ.ป.๑๒

ภาพเทพ บนบานประตู่ อุโบสถวัดบวรสถานสุทธาราวาส

มุขด้านทิศใต้ บานที่ ๖.....๒๗๓

ภาพที่

หน้า

๑๓๔. อ.บ.ป.๑๓

ภาพเทพ บนบานประตู่ อุโบสถวัดบวรสถานสุทธาราม

มุขด้านทิศตะวันตก บานที่ ๑.....๒๗๔

๑๓๕. อ.บ.ป.๑๔

ภาพเทพ บนบานประตู่ อุโบสถวัดบวรสถานสุทธาราม

มุขด้านทิศตะวันตก บานที่ ๒ .....๒๗๔

๑๓๖. อ.บ.ป.๑๕

ภาพเทพ บนบานประตู่ อุโบสถวัดบวรสถานสุทธาราม

มุขด้านทิศตะวันตก บานที่ ๓.....๒๗๕

๑๓๗. อ.บ.ป.๑๖

ภาพเทพ บนบานประตู่ อุโบสถวัดบวรสถานสุทธาราม

มุขด้านทิศตะวันตก บานที่ ๔.....๒๗๕

๑๓๘. อ.บ.ป.๑๗

ภาพเทพ บนบานประตู่ อุโบสถวัดบวรสถานสุทธาราม

มุขด้านทิศเหนือ บานที่ ๑.....๒๗๖

๑๓๙. อ.บ.ป.๑๘

ภาพเทพ บนบานประตู่ อุโบสถวัดบวรสถานสุทธาราม

มุขด้านทิศเหนือ บานที่ ๒.....๒๗๖

๑๔๐. อ.บ.ป.๑๙

ภาพเทพ บนบานประตู่ อุโบสถวัดบวรสถานสุทธาราม

มุขด้านทิศเหนือ บานที่ ๓.....๒๗๗

๑๔๑. อ.บ.ป.๒๐

ภาพเทพ บนบานประตู่ อุโบสถวัดบวรสถานสุทธาราม

มุขด้านทิศเหนือ บานที่ ๔.....๒๗๗

๑๔๒. อ.บ.ป.๒๑

ภาพเทพ บนบานประตู่ อุโบสถวัดบวรสถานสุทธาราม

มุขด้านทิศเหนือ บานที่ ๕.....๒๗๘

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

๑๔๓. อ.บ.ป.๒๒

ภาพเทพ บนบานประตู่ อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส

มุขด้านทิศเหนือ บานที่ ๖.....๒๗๘

๑๔๔. อ.บ.ต.๑

ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส บานที่ ๑.....๒๗๙

๑๔๕. อ.บ.ต.๒

ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส บานที่ ๒.....๒๘๐

๑๔๖. อ.บ.ต.๓

ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส บานที่ ๓.....๒๘๑

๑๔๗. อ.บ.ต.๔

ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส บานที่ ๔ .....๒๘๑

๑๔๘. อ.บ.ต.๕

ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส บานที่ ๕ .....๒๘๑

๑๔๙. อ.บ.ต.๖

ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส บานที่ ๖.....๒๘๑

๑๕๐. อ.บ.ต.๗

ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส บานที่ ๗.....๒๘๒

๑๕๑. อ.บ.ต.๘

ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส บานที่ ๘.....๒๘๒

๑๕๒. อ.บ.ต.๙

ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส บานที่ ๙.....๒๘๒

๑๕๓. อ.บ.ต.๑๐

ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส บานที่ ๑๐.....๒๘๓

๑๕๔. อ.บ.ต.๑๑

ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส บานที่ ๑๑.....๒๘๔

๑๕๕. อ.บ.ต.๑๒

ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส บานที่ ๑๒.....๒๘๔

๑๕๖. อ.บ.ต.๑๓

ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส บานที่ ๑๓.....๒๘๕

๑๕๗. อ.ป.ศ.๑๔

ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส บานที่ ๑๔.....๒๘๕

๑๕๘. อ.ป.ศ.๑๕

ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส บานที่ ๑๕.....๒๘๖

๑๕๙. อ.ป.ศ.๑๖

ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส บานที่ ๑๖.....๒๘๖

๑๖๐. อ.ป.ศ.๑๗

ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส บานที่ ๑๗.....๒๘๗

๑๖๑. อ.ป.ศ.๑๘

ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส บานที่ ๑๘.....๒๘๗

๑๖๒. อ.ป.ศ.๑๙

ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส บานที่ ๑๙.....๒๘๘

๑๖๓. อ.ป.ศ.๒๐

ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส บานที่ ๒๐.....๒๘๘

๑๖๔. อ.ป.ศ.๒๑

ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส บานที่ ๒๑.....๒๘๙

๑๖๕. อ.ป.ศ.๒๒

ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส บานที่ ๒๒.....๒๘๙

๑๖๖. อ.ป.ศ.๒๓

ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส บานที่ ๒๓.....๒๙๐

๑๖๗. อ.ป.ศ.๒๔

ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส บานที่ ๒๔.....๒๙๐

๑๖๘. อ.ป.ศ.๒๕

ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส บานที่ ๒๕.....๒๙๑

๑๖๙. อ.ป.ศ.๒๖

ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส บานที่ ๒๖.....๒๙๑

๑๗๐. อ.ป.ศ.๒๗

ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส บานที่ ๒๗.....๒๙๒

ภาพที่

หน้า

๑๗๑. อ.ป.ต.๒๘

ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส บานที่ ๒๘.....๒๕๒

๑๗๒. อ.ป.ต.๒๙

ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส บานที่ ๒๙.....๒๕๓

๑๗๓. อ.ป.ต.๓๐

ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส บานที่ ๓๐.....๒๕๓

๑๗๔. อ.ป.ต.๓๑

ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส บานที่ ๓๑.....๒๕๔

๑๗๕. อ.ป.ต.๓๒

ภาพเทพ บนบานหน้าต่าง อุโบสถวัดบวรสถานสุทธารวาส บานที่ ๓๒.....๒๕๔

หมายเหตุ: การให้ชื่อพระนามของเทพผู้พิทักษ์ ในสารบัญภาพประกอบนี้

ให้ตามพระนามที่ปรากฏอยู่บนจิตรกรรม ส่วนภาพประกอบใดที่ไม่ได้เขียนพระนามไว้ แสดงว่า ไม่พบการเขียนชื่อเอาไว้ในจิตรกรรม

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศึกษาศาสตร์ สังคมศึกษาศาสตร์